

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 2. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 120, z dostavljanjem na doma K 150; s pošto celoletno K 20—, polletno K 10—, četrletno K 5—, mesečno K 170. — Izvozemstvo celoletno K 30—. — Naročnina se pošilja upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

Dopisi se pošiljajo urednistvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

Nemški strahovi in strašila.

V Celovcu je govoril znani nemški poslanec Dobernik o položaju in državi in o gibanju na jugu Avstrije. Dotaknil se je posebno vprašanja o trializmu.

Rekel je med drugim:

Dogodki na Ogrskem so pospešili jugoslovansko vprašanje, ker so Mažari na Hrvaškem proglasili izjemno stanje. Dasi smo narodni nasprotniki Jugoslovancov in dasi Jugoslovanci nastopajo sovražno proti Nemcem, ne zakrivamo, da ne umevamo mažarskega nasilstva na Hrvaškem. **Narodno zavedno ljudstvo se trajno ne more teptati.**

Govornik se je potem pečal z ogrskimi politiki, in jih opozarjal na slovansko nevarnost, ki grozi Mažarom in Nemcem. Izvaja, da Nemci glede na jugoslovansko vprašanje ne morejo računati in zaupati Mažarom, marveč da so zgolj nase navezani.

Jugoslovansko vprašanje po svoji važnosti že prekaša češko vprašanje zato, ker je v zvezi z našo zunanjo politiko. Važnost jugoslovanskega vprašanja se splošno bolj umeva, ker so po aneksiji Bosne in Hercegovine pridobile trialistične težnje. O trializmu se bo veliko govorilo, ko bo zbornica v drugem branju razpravljala o aneksijski predlogi, ki je tri leta dremala v bosanskem odseku, kjer so jo brez vsakega odpora sprejeli.

Prej ali slej se mora državnopravno razmerje Bosne in Hercegovine urediti. Zahteva sarajevskega sabora, da sodeluje pri posvetovanjih o skupnih zadevah, se predolgo ne bo mogla odlašati. Ne more se misliti na to, da se Bosna in Hercegovina priklonijo Ogrski ali Avstriji, ker prvi priklonitvi morajo ugovarjati Nemci, drugi pa Mažari. Preostane je tretja rešitev: **samosvojna državna uprava Bosne in Hercegovine morebiti skupno s Hrvaško in Slavonijo. Več pa ne!**

Dalmacija se ne more nikdar izročiti, še manj pa na Nemci dovolijo, pridružiti Istro in Trst jugoslovanski državi, ker bi se nam tako zaprla pot do morja.

Ko o tem govorimo, ne smemo misliti, da se to takoj zgodi. Monarhija boleva na dualizmu, še večje zlo bi pomenjal trializem. Dobernik nato opozarja, da bi bilo prav se zopet spomniti centralizma.

Dalekosežna samouprava se bo Bosni in Hercegovini morala podeliti, a podeliti bi se le mogla, če bi se uvedel skupen parlamentaren ustroj mesto sedanjih delegacij, morebiti državen svet, ki naj bi bil sestavljen iz zastopnikov avstrijskega, ogrskega in bosansko-hercegovskega parlamenta in ki naj bi razpravljali o vseh skupnih zadevah. Ne pomaga vse skupaj nič, jugoslovanskega vprašanja se ne rešimo in se moramo zato pravočasno pečati z vsemi možnostmi, da ne bomo presenečeni.

Končno opozarja vse Nemce, naj bodo čuječi in naj ne prezro jugoslovanske nevarnosti.

Tako je govoril Dobernik. Iz vsega se vidi, da se zelo boji, da bi Slovenci ne prišli k skupini južnih Slovanov, da bi bili tako rešeni nemških pesti.

Seveda je nemški svet vzdignil ušesa in je pogledal proti jugu, kjer se pripravljala za Nemce taka nevarnost. Sobotni graški Tagblatt, je prinesel dolg članek pod naslovom »Komisarijat na Hrvaškem in trializem«. »Tagblatt« pravi: Govor predsednika Dobernika v Celovcu je nemški javnosti zopet enkrat pokazal one

velike nevarnosti, ki nam prete od trializma. Kako aktualno je to vprašanje ravno sedaj, kaže članek, ki smo ga pridobili od dobro poučene strani iz Zagreba. — Povedati moramo »Tagblattu«, da je prišel članek od zelo slabo poučene strani, kar bomo takoj dokazali. Članek pravi, da je komisarijat na Hrvaškem mnogo pripomogel, da je okreplil jugoslovansko idejo. Vezji tega gibanja baje segajo v Belgrad, v Pešto, na Dunaj in v Pariz. Centrala pa je v Londonu. Tudi ameriški Slovanci so stopili v krog tega gibanja (dopisnik misli menda na protestni shod v Parizu in razne izjave ameriških listov. Tako so Mažari — po menju članke — s svojim nasiljem pospešili ono gibanje, ki so ga hoteli v kali zatreti.

Najlepše pa sledi sedaj: (poročilo namreč kaže, kako je zagrebški članek »dobro« informiran.)

V Ljubljani se je te dni ustanovilo neko politično društvo, ki ima služiti trialističnim težnjam in ima tudi v Bosni in Hercegovini, da, celo na Cetinju svoje podružnice. Neka brošura, ki se je v velikem številu razdelila, ima namen, vse nezadovoljne elemente v tem društvu združiti, da bi delali za njegove namene.

Neki letak ima poziv na vse profesorje in učitelje na jugu države, da naj vzgajajo učence v strogo slovanskem duhu in naj v črnih potezah kažejo veliko krivico, pod katerimi trpi Hrvatska že cela desetletja. Poleg tega se dela načrt, da se sliče na srbskem ali črnogorskem ozemlju velik jugoslovanski kongres, katerega bi se udeležili tudi zastopniki balkanskih slovanskih narodov, in na katerem naj bi se premišljalo, kako bi se spravilo skupaj mnogo denarja za politične agitacijske namene. Nazadnje naj se pošljejo poslanci v Peterburg, da pouče ruske kroge o položaju na Hrvaškem.

Načelnik tega društva, ljubljanski profesor Janko Kos, je razposlal na slovansko avstrijsko dijaštvo poziv, da naj mladina v vseh dostopnih krogih agitira kar največ more za to gibanje. Tresič Pavičič pa je pozval v »zagrebškem« »Novem Listu« Hrvate, naj se ustanovi »narodni svet«, ki naj bi skrbel za enotno politiko v obeh državnih polovicah in za prosveto ljudstva.

Iz tega se vidi — pravi na koncu članek — da se jugoslovanska ideja z vso silo propagira in da se mora dogodkom na jugu posvečevati več pozornosti, nego doslej. — Kaj pravite k temu? Kdo kaj ve, o onem politič. društvu v Ljubljani? Ali o kongresu na srbskih tleh? Ali o ljubljanskem profesorju Janku Kosu?

V Ljubljani nihče ne ve o tem. Graški »Tagblatt« je nekdo prav pošteno nafarijal in se iz tega vidi, koliko so vredne njegove informacije in razne vesti, ki jih razširja ta list proti Slovincem. Cel ta članek o gibanju na jugu je zmes polna konfuznosti.

Da se bo vedelo, kako »dobro« je ona stran informirana, povemo, da je imenovan ljubljanski profesor še osmošolec, ki je skupno s tovariši dijaki zbiral naslove za počitniško zvezo (za dijaška prenočišča). Morebiti je to ono nevarno jugoslovansko društvo!

Taka strašila vidijo Nemci na jugu. Tako se boje simpatij, ki jih je cel svet izrazil zatiranim Hrvatom. Trializem je na vsak način važno vprašanje, ki se bo rešilo tudi proti volji Nemcev.

Graškemu Tagblattu bi priporočali, da dobi bolj zanesljivega poročevalca o tem važnem gibanju. Sedanje laži so preneumne.

Prpriprave za vseslovanski sokolski zlet v Pragi.

O binkošti so se začele prve sokolske slavnosti v Pragi, s katerimi se otvori čas slavlja, ki je namenjeno 50letnici slovanskega sokolstva. V praškem reprezentančnem domu se je začelo to slavlje z velikim koncertom in z narodno veselico. Med tem pa so se vršile že razne druge priprave. Zadnja topla in solnčna nedelja se je dobro obnesla. Večina društev je povabila zadnjo nedeljo za pešizlete, na katerih so se vadile redovne vaje in vaje v pohodu. Seveda se je ogledalo tudi dotične kraje. Udeležba je bila velika.

Tudi bratje iz tehničnega odseka so se razpršili na vse strani, v Pragi ni ostal nobeden. Po župah so se namreč vršile predtekmke za zlet. Vsi člani tehničnega odseka so se udeležili teh predtekem, ki so bile spojene s skušnjami za zletne proste vaje. Znano je, da mora vsak, ki hoče nastopiti na zletu pri prostih vajah, doseči pri župni predtekmki vsaj 60%. Tudi mnogo članov **slavnostnega odbora** je odšlo iz Prage.

Na telovadišču na Letni je bilo že na vse zgodaj dopoldne vse živo. Združeni trobentaški zbori so imeli prvo skušnjo za nastop ob zletu. V tem velikem zboru so združeni vsi trobentaški zbori iz Prage in okolice. Daleč na okoli se je slišalo fanfare iz opere »Libuše«, razne koračnice in tudi koncertne točke. Prednašalo je okoli 120 bratov pod vodstvom br. Löbla. Druga komisija je zopet skušala paviljon za godbo, sodba je izpadla jako ugodno, ker ima stavba jako ugodno akustiko.

Dalje se je vršila skušnja šolskega naraščaja Tyršovega zavoda z vajami s praporci. Br. Čížek, Dryak in Kavan so poslednjikrat pregledovali v imenu slavnostnega odbora celo stavbo skozi celo popoldne. V ponedeljek se namreč vršigled **kolavdačne komisije**, ki bo ob 9. zjutraj oblastveno pregledala celo stavbo.

Ob 10. uri predpoldne je bil na Letni tudi rediteljski in zabavni odsek, ki ga vodijo br. Karol Müller, Batka in Podhola. **Vršila se je prva skušnja za reditelje po celemu ogromnemu slavnostnem telovadišču.** Udeleženi je bilo okoli 180 rediteljev. Za vsako tribuno se je izvolil načelnik, reditelji so se pa razdelili po barvah in številkah posameznih stopnišč. Vsi so stopili na svoja mesta, kjer se jih je poučilo o dolžnosti rediteljev. Razložilo se jim je navodilo za kontrolo vstopnic, o varnostnih zdravstvenih odredbah, o gasilnih stražah itd. Celi kombinirani aparat je deloval izbornu. Sokolskim rediteljem bodo pomagali tudi gasilni zbori iz praških gasilnih žup, okoli 380 mož, ki so se sami prijavili za to službo, da tudi oni pomagajo Sokolstvu pri tolikem delu. Oskrbovali bodo službo pri vstopu na tribune in tako skrbeli za red pri prihodu in odhodu občinstva.

Stopajoč na vezbališče smo šli mimo igrišča nemškega nogometnega kluba. Tam so vadili nemški srednješolci iz Prage, pripravljajoči se na svojo javno telovadbo. Veselo so tekali po prostoru, skakajoč v višino in v daljino,

vadili so tek, različne igre z žogo in podobno. Občinstvo se je zabavalo nad veseljem nemških študentov. Čeških niti videl nisi. **Sedeli!!!** so najbrž doma in se učili in gufili različne aoriste in plusquamperfekte. Telesne vaje v prirodi bi jih preveč razburile — **po nazorih deželnega šolskega sveta**, tako da bi pri skušnjah gotovo vsi popadali (sic!) O, ta starinska pedagogična načela raznih deželnih šolskih svetov!

Popoldne in zvečer so se pa napolnili Riegrovi nasadi do poslednjega kotička, kjer se je vršila ljudska veselica združenih vinogradskih društev. »Mestanska beseda, Hlahola in Sokola«. »Pomladansko romanje« se je vršilo v korist VI. vsesokolskemu zletu.

Prihodnjo nedeljo se odpre telovadišče že vsemu občinstvu. Vršil se namreč prva predzletna slavnost, to je javna telovadba okoli **3000 dečkov šolskega naraščaja** praških in okoliških društev.

Zdravniško službo ob zletnih dnevih skrbno pripravlja zdravstveni odsek, katerega predsednik je br. Masak. Na telovadišču se bodo postavile tri ambulacije in bo oskrbovalo zdravniško službo čez 80 zdravnikov. Pomagali bodo pa pri delu zdravnikom gasilci in bratje, izurjeni v podajanju prve pomoči. Vsaki tribuni in vsakemu oddelku bo prideljen eden zdravnik, ki bo imel službo skozi dobo cele telovadbe. V ambulatorijih bo stalno uradovalo čez 40 doktorjev. Tudi v sokolskem sprevodu bo prideljen vsaki župi en zdravnik. Dalje se je naprosilo sanatorije dra. Skrbka, dra. Hausmana in **češko otroško bolnišnico** za prostore, kamor naj bi se prepeljali onemogli na zbirališču. Razven tega bodo uradovali okrajni zdravniki v raznih lekarnah, na pristojnih mestih pa rešilni zbori. Govorilo se je o tem že s **praškim rešilnim zborom**.

Češko Sokolstvo je prijavilo dosedaj sledečo udeležbo: 20.000 mož v kroju, 13.000 bratov za proste vaje in 6000 žen.

Belokranjski kotichek.

Kar nekako oddahnila si je včeraj vsa južna Belokrajna, ko je videla, da je vsaj eden sejem vspel, da je vsaj malo denarja prišlo v deželo. Na sejem je bilo pripeljano naravnost velikansko število živine. Kupca je bilo dosti, kajti privedla jih je naredba političnih oblasti, ki skrbje že sedaj za odvrnitev mečne kuge, da smejo priti po klavno živino tudi prebivalci ogrske krone. In prišli so, ter odgnali nebroj krasno pitanih volov, da bodo z njimi nasitili lačne, Belokrajna pa je zavrišnila in zaplesala veselja nad dobroto višjih. V enem zadnjih dopisov smo omenili, da bo deželni odbor moral šteti dosti kronic za kajče glave, kar je največjega odobravanja vredno, in v svoji misli se nismo motili. Več občin je še, kjer imajo nabranih preko 150 glav samih modrasov ali pa večkolenskih variant modrasa in gada. Čistih gadov bi namreč zastoj iskali po vseh naših pečinah. Zadnjič enkrat smo se bili spustili za dve uri na kačji lov; dobili smo jih 16 v naši naše največje veselje. Pa zraven vse zadovoljnosti nad uspehim lovom se nam je vendarle

Kmetska posojilnica Ljubljanske okolice

Rezervni zaklad nad 500.000 kron.

Stanje hranilnih vlog 20 milijonov kron.

Obrestuje hranilne vloge po čistih 4 1/2 % brez odbitka rentnega davka.

LISTEK.

Pod jarmom.

Roman iz bolgarskega življenja pred osvoboditvijo.

Spisal Ivan Vazov. — Poslovenil Podravski. (Dalje.)

Gospa Muratlijska je bila prestrašena pogledala in breznačajno sklenila roki. Videla je skozi okno, da Turki že drve proti mestu. Ni vedela, kaj ji je početi.

Bilo je očividno, da le obup je mogel privesti Rado do takega brezumnega klubovanja. In v resnici je bila žrtev globokega obupa.

Od trenutka, kar je bil oni preprič med Ognjanovim in dijakom, je Rada bila kakor zlomljena, kakor stirta pod bremenom preziranja od strani svojega ljubljence. V svoji omamljenosti ni mogla izreči niti ene besede, da bi se opravičila, potem pa Ognjanova ni več videla. Sicer pa je ta vstrajal v svoji grozni zmoti, z neskončno grekobo in ganutjem v svoji duši proti njej. Ako bi umrl v boju, umrl bi s kletvijo na ustih, ter v krutih, neznosljivih nra- stvenih mukah. Ta misel ga je pripravila v grozo. Nikjer ni imela niti za trenutek pokoja. Vest jo je grizla, češ, da bi ga mogla pomiriti in prepričati, da pa ni učinila tega. Ta plemenit človek umre v žalosti in obupu, on je šel iskat smrti, katere se ni bal, a Rada je bila dolžna vse storiti, da bi umrl mirneje in potolažen s tem, da umira ljubljen in oboževan. A nemara bi ga mogla celo izpuliti iz krepkih smrti, katere on v takem slučaju ne bi iskal nalašč ter ga ohraniti sebi in domovini.

Toda niti enkrat se ni več prikazal v mestu. Zaman je poskušala nekolikokrat pod raznimi pretvezami dobiti priliko ter oditi na nasip in ga vsaj za trenutek videti, ko bi tudi jezen njegov pogled imel počivati na njej; vsikdar so ji zabranili približati se k utrdbi. Edina njena tolažba je bila, da sta se srečali s Stajko, Borimečkovo mlado ženo, svojo sosedo. Borimeček je trikrat prišel po opravičih v mesto in potem se je oglašil pri svoji ženi ter ji vsikdar povedal nečesa o Ognjanovu. Od Stajke je torej Rada preizvedela, da je Bojčo še živ in zdrav, da ima pa posla čez glavo, toda ničesar več. V teh šestih dnevih, dolgih kakor stoletja, je rastla tudi njena ljubezen do Bojča, ki je bil takisto nesrečen kakor hraber. Ta strast je ljubezen zanetila tako, da ga je kar oboževala. Predstavljala si je njegovo viteško postavbo, ozaljšano s lepoto junaštva in obkoljeno s sijajem slave; predstavljala si ga je kako je s trpkim smehom na ustnicah korakal smrti naproti ondi na teh višinah, ne da bi se še enkrat ozrl proti tej strani, ne da bi vrgel tje kaj samo en pogled, spregovoril edino z Bogom! ne pošepetal besedice njej, katere brez njega ne more živeti, katero je on strl s svojim preziranjem. Sinoči je prvokrat videla Ivana Borimečka; dala je oddušek svojim občutkom ter prelivala pred njim vroče solze. Dober Ivan jo je tolažil kakor je vedel, obljubivši ji, da izroči Bojčo brez odloga njeno pismo. (Iz vzrokov, ki so nam znani, je to pismo dospelo v roke Ognjanovu uprav ob času, ko se je boj začel). Ni pa prejela ne pismenega niti ustnjenega odgovora in raditega njena žalost in obup ni imel kake meje. Čutila je, da ne bo mogla živeti, ako vzame Bojčo ondo preziranje s seboj v grob, v kateri ga je gotovo ona poglala; že se ji je jelo gabiti življenje, za

katero se je bil vrelec ljubezni in sreče posušil na veke. Kaj ji je torej še ostalo? Onemoglo trpljenje, bridka žalost in pomilovanje, preziranje sveta in breznačajnost, večna breznačajnost... Čemu ji je bilo to življenje? Za koga naj živi? Na koga se bo mogla brez ponizanja opreti? Bela Cerkev je stala sedaj pred njenimi očmi grozna in črna kakor grob... Ali mar pojde k Hadži Rovoami ter se zgardi na tla pred njo? Ali nemara pojde k Marku? Mar se naj obrne nanj s prošnjo, da naj jo brani? S takimi očmi? Poginila bi od sramote pred tem dobrim človekom...

Gotovo je že čul tudi on o gnusni govorici ki se je trosila o njej ter obžaloval svojo dobroto... Saj Rada je še istega dne, ko je zapustila Belo Cerkev, pozivedela o groznem obrekovanju, s katerim so jo osramotili. Ne, ne, le edini Bojčo jo še more potolažiti in rešiti...

Toda ako umrje? Prav dela Muratlijska, ako hoče živeti... Saj ima živeti za koga, ima človeka, ki bo jokal za njo, ima nekoga, ki jo ljubi... A ona, Rada? Ona je preslabla, da bi mogla prenašati breme svoje nesreče. Nima ničesar več iskati na tem otožnem svetu, na katerega je ne veže več ničesar... Toda ako Bojčo ostane živ? Kako grozno jo bo preziral, ker se ni mogla opravičiti — očividnost je bila zoper njo. Njegovo razžaljeno samoljublje ji ne more odpustiti. Vdarec, zadan njegovemu srcu in njegovemu ponosu, je bil preveč krut... A nikdar, nikdar več se ne bi videla z Bojčom... Znano ji je bilo, kako je on neizprosno v vprašanih časti... Ne, ne, njej je treba umreti... Sedaj zamore umreti lahko, da slavno, v razvalinah, v vzvišenih razvalinah htega junaškega mesta, Gospa Muratlijska naj gre, ona pa ostane tukaj, da počaka smrt!

Da, kajti Bojčo ji ne reče besedice, naj bi živela, ne smatra jo vredno te besedice, torej naj umre... Ako pa uide smrti, naj ve, da je Rada bila poštena deva, da se niti Bolgarka ne boji smrti in da je postala žrtev svoje ljubezni do njega.

Takšne in podobne misli, plod obupa v nežni in občutljivi duši, potrti od nesreče, so slično burnim oblakom rojili po Radini glavi, ko jo je gospa Muratlijska jokaje vlačila in jo preslila, naj bi šla z njo. Toda Rada je bila neizprosna.

Med tem so se začuli na ulici glasovi Bolgarjev. Gospa Muratlijska se je sklonila preko okna in videča vstaše, vprašala enega:

»Baj Krist, kaj se godi tam gori? Kje je sedaj Ognjanov? A kam bežiš?«

Vstaži ji odvrne zasoplen:

»Gorje, gorje nam! Anica, Ognjanov, revež, je ostal tam... Koliko ljudi je padlo!... Bežite urno proti Vrlišnici!...« Po teh besedah so vstaži zgimili. Baj Krist je prišel očividno iz Ognjanove utrdbe. Rada je zavriskala zavest jo je zapustila. Tedaj je gospa Muratlijska, po brezuspešnih poskusih, da bi ji sledila, zapustila svojo hišo.

Bil je že skrajni čas, kajti Rada je kmalu na to začela obupne ženske glade od severne strani mesta, že poplavljenega od Turkov. Stojčca tu strta in omračna s svojo žalostjo, je zagledala skozi okno tolpo bašibozukov, kateri so z golimi noži prihrumeli po ulici in dohitevši dvojce ljudi, ju kar razsekali... Videla je dobro, kako je nekaj rdečega brizgalo iz padlih, videla smrt, grozno smrt, v najstrašnejši njeni podobi in polastil se je je zno- reli strah pred smrtjo...

vrnila mala jezica, zakaj se nam ni posrečilo ujeti dva krasna eksemplara bisernih zelencev. Poslali bi jih bili naravnost deželnemu muzeju, ki bi to redkost gotovo tudi dobro nagradil. **Vedeti je namreč treba, da je biserni zelenc na Kranjskem,** kakor tudi drugod silda redka prikazen. Žival je preko dva decm dolga, sinje sodno-zelene barve žametnega sijaja, vmes pa so posuti krasni biseri, tako da si človek ne more predstavljati lepote tega zelenca, če ga ne vidi. Deželni muzej naj bi se potrudil dobiti par lepih kosov te redke živali, gotovo mu bo vsak rad postregel. Oblasti so razpredle na vse škodljivce in tako tudi na rjavega hrošča obširne akcije. Pritegnila so se vsem tem delom vsa županstva in kar se samo ob sebi razume tudi bogato plačano učiteljstvo, ki ga pa vidi samo tedaj, kadar se naj kako delo stori, sicer pa nimajo zanj niti lepega pogleda. In ubogo učiteljstvo v svoji veliki ljubezni do dela in so ljudi dela, kar si ne razbije glave, a vendar nečesto spoznati njegovih zaslug, zakaj plačajo ga z goldinarjem na dan, medtem ko se da tesarju 5 K s hrano. Pa kaj to, saj se nihče ne upre in zakaj bi mu radovoljno zvišali plačo, če ob tem milodarju, ki ga ima namesec, nabere eden sam s svojo decu v dobrem tednu, čujte in strmite 11 hl hroščev. Stori je dobro delo, če družega ne in zato: Slava mu! Spoznanje pride pozneje, ko bo zanj morda že prepozno.

DNEVNI PREGLED.

Gg. trg. sotrudnike, bančne uradnike in privatne uradnike, opozarjamo na jutrajšnji članek o stanovskem shodu združenih organizacij priv. nastavlencev.

Zmeda pri »Slovincu«. Pri »Slovincu« je bila v soboto popoldne velikanska zmešnjava in razburjenost. Gosp. klerikalci najbrže sami niso bili prepričani o Kregarjevi nedolžnosti in so bili zato pripravljeni na vse, tudi na obsodbo. Kot dokaz, da v klerikalnem tabornu ni bilo vse čisto v redu, ampak zelo slaba vest, nam dokazuje sobotna posebna izdaja »Slovenca«, kjer pravi »Slovenec«, da je bil Kregar obsojen z 11 proti enemu, gospod Štefe z 9 proti trem, gospa Kregar z 1 proti 2 glasovoma. Štefe, ki ni mogel verjeti, da so bili obtoženci oproščeni, je v svoji razburjenosti in zmedenosti izrek porotnikov popolnoma zmešal, kajti Kregar in gospe Štefe in Kregar so bili enoglasno oproščeni. Značilno pri vsej stvari pa je, da »Slovenec« niti z besedico ni hotel omeniti, da je bil obsojen tudi Eržen, kateremu so klerikalni obtoženci naprtili celo vrsto izmišljenih defraudacij.

Ovacije Kregarju. Ko se je v soboto ob eni uri ponoči pripeljal Kregar v Ljubljano, ga je pričakovalo na južnem kolodvoru okoli 20 klerikalnih koritarjev, ki so Kregarja pozdravili z »Živio!« klici. Slišati je bilo tudi klice: »Dol z liberalno stranko.« Nekdo je potem še nekaj časa govoril; vpitje je trajalo cele četrt ure. Par pobov, ki menda sploh še nimajo pojma o liberalcih, še manj pa o klerikalcih, je neprestano vpilo: »Dol z liberalci!« Sicer se pa ni čisto nič hudega zgodilo, kajti komaj so prišli v mesto, so se potuhnilili in molčali. Čudimo se le, kako da niso klerikalci prišli Kregarju nasproti še z »bando«.

Pripravljali odbor »Narodno - socialne Zveze« ima v soboto ob polu 8. uri zvečer važno sejo v »Narodnem domu«. Bratje odborniki, udeležite se te seje polnoštevilno! Na zdar!

Gotovo biva v srcu slov. slomškarjev čut, ki v mislih preklinja gospode klerikalce, napram svojemu kruhu. Ne upa si na dan s svojim spoznanjem, kajti v momentu, da bi izrekel nehvaležnost, ga potolaži hinavski klerikalec z zlato obljubo, katere je res samo obljuba. Mi čutimo pomanjkanje, tako gotovo tudi slomškar ne živi v obilici. On ne upa s svojimi mislimi na dan, zato mu pomagamo jaz in pokažem slomškarjem, klerikalcem in javnosti 10 temeljnih resnic. Preselimo se v kožo zaraganega slomškarija in napišemo resnico: 1. Ali mislite, da slomškarji, še niso prišli do spoznanja, da ste klerikalci mačke, ki spredaj ližejo, zadaj pa praskajo. 2. Ali mislite, da so slomškarji neobčutno tnalno. 3. Ali mislite, da slomškar lahko strada in s tem trpi na ogledu. 4. Ali mislite, da slomškar ne zasleduje Vaše hinavsko delovanje v parlamentu in povsod, kjer ste sami. 5. Ali mislite, da slomškar ne pozna duše Vrtovška naščuvanega od druge take gospode. 6. Ali mislite, da so slomškarji samo šleve, ki se pometajo z njimi kakor se hoče. 7. Ali mislite, da v srcu slomškarija ne biva čut, s katerim si pa ne upa v javnost. 8. Ali mislite slomškarija še dolgo farbati in se norčevati iz pohlevnega trpina. 9. Ali mislite, da vam vsi slomškarji verjamejo, kar jim v »Slovincu« pišete na srce. 10. Ali mislite, da bodo take usluge prinašale hvaležnost in delo. Javnost sedaj vidi slov. klerikalca v pravi luči! To so hinavski prijatelji vsega učiteljstva bodisi naprednega ali klerikalnega, kajti oni so zapazili, da so jim bolj zvesti analphabeti, kakor izšolani in izkušeni elementi. Gospoda klerikalna s stradanjem se še žival ne da ukrotiti. Trpin z dežele.

Slavčeva veselica. Pevsko društvo »Slavcev« je priredilo včeraj veselico na vrtu »Narodnega doma«. Vkljub temu, da je lep dan izvalil mnogo ljudi iz mesta, je veselico posetilo mnogo prijateljev društva. Žal, da je proti večeru začelo dežiti, kar je motilo, da se ni mogla veselica popolnoma razviti. Slovenska Filharmonija je igrala izbrane komade, v areni se je plesalo na klavir, okoli po vrtu so stali šotori za jestvine in za pijačo. Bil je tudi srečolov in sploh se je mogel vsak po volji zabavati. Okoli 9. zvečer pa je dež prisilil goste, da so se umaknili deloma v areno, deloma v paviljone — in tako se je veselica dovršila. Vrt »Narodnega doma« se je zopet izkazal kot zelo primeren za take ljudske prireditve.

Iz ljubosumnosti je včeraj napadel na »Slavčevi« veselici neki vojak svojo ljubico in jo je hotel raztrgati. Bil je nekoliko vinjen. Ona je šla plesat z drugim on z drugo in tako

je prišel prepir in boj. Vrgel je vanjo par kozarcev in bi ji bil gotovo storil kaj hudega, ako bi ga ne bili drugi okrotili in odgnali z vrta.

Potresni sunek so čutili v Mokronogu v soboto zvečer. Sunek je bil zelo močan — vendar ni napravil nobene posebne škode. Ljudje so se malo razburili, pa so se kmalu pomirili.

Gruberjev kanal so odprli v soboto popoldne ob 4. Dvignili so zatvornice in voda se je vtila v novo gladko strugo. Pripravljena so že vsa dela, da zapro Ljubljano, kjer se v kratkem začne poglavljevanje.

O vzrokih razkola v socialni demokraciji na Češkem bo predaval g. Fran Radešček v areni Narodnega doma v torek, dne 28. t. m., ob pol 8. uri zvečer. Vstop prost. Radi aktualne važnosti predmeta je pričakovati obilne udeležbe.

Društvo učiteljev in šolskih prijateljev za okraj ljubljanske okolice ima svoj redni občni zbor v torek 28. t. m. popoldne ob 4. uri v Narodnem domu v Ljubljani.

Umrila je v Ratečah gospodična Ivanka Jelenova, bivša gojenka »Mladike«, hčerka ugledne narodne rodbine. N. v. m. p.!

Saleska čitalnica v Šostanju je prešla te dni obvestilo občine, da se je vzel prireditve 30letnice dne 14. julija na znanje, nakar se naj blagovolijo vsa društva ozirati. Prireditve bo res nekaj lepega in ima podati jasno sliko in račun o našem delu za narodno probujo v ogroženem kraju; 14. julij naj tedaj ostane rezerviran izključno Šostančanom.

Koliko je v Ljubljani lovcev. Leta 1910. jih je bilo 277, l. 1911. že 312 in do danes jih je lovskih opravičencev, t. j. ki imajo lovske uradne karte, že 178. Lovcev torej mnogo, a divjačine v Ljubljani ni videti.

Avstrijsko zračno brodogeje. Kakor se poroča, se bo tudi v Avstriji zbiralo po vseh deželah, na isti način kakor v Franciji, za avstrijsko zračno ladjeje. Vsaka dežela naj bi sama oborožila ozračje nad seboj. S tem bo deželam dano, da tekmujejo v patriotizmu.

Koliko izdajajo evropske države za ogleduhe. Vsaka država ima doma in v tujini špijone, ki jih seveda drago plačuje. Avstro-Ogrska je izdala za svoje detektive letno 1,500.000 kron, Francija en milijon frankov, Nemčija 1,654.000 mark, Anglija 1,200.000 kron, Italija tri milijone lir, poleg tega pa še 696.000 lir in 920.000 za podobne namene, ki niso natančneje označeni. Rusija je plačala za špijone leta 1900. 7. 600.000 kron na ukaz carja poleg pa še celih 6,700.000 za razne policijske namene. V tem se vidi, kaka policijska država je Rusija. Znano je, da so med špijoni in detektivni navadno malovredni ljudje, ki siloma iščejo »zarot«, da zaslužijo več denarja.

Uničevanje hroščev. Tako hudo hroščevo leto že dolgo ni bilo, kakor letos. V nekaterih krajih so hrošči sklestili cele gozde. Dobe se drevesa, ki so brez vsakega listja. Cele kupe hroščev visi po vejah in žre še zadnje ostanke zelenja. Prebivalstvo na deželi bo čutilo občutno škodo, ako ne bo uničevalo hroščev. Zdi se nam, da se v tem vse premalo stori vkljub pozivu županstev. Koliko se da doseči v boju proti hroščem nam kaže poročilo občine Bockflies na Dol. Avstrijskem. Hrošče se je začelo pokončavati 29. aprila in se je delo 17 dni nadaljevalo. V teh 17. dneh so ljudje znesli skupaj 15.000 kg hroščev. Pogosto so jih prinesli na do 200 kg. Uničevali so jih deloma s krompom, deloma z žvepleno kislino. Hrošče so nosili v jamo in jih posipali z apnom. Ako se računa na 1 kg. 928 hroščev tedaj je pokončala samo ta občina, ki obsega 2944 ha, v 17. dneh 13,316,800 hroščev. Ako vzamemo, da je bilo polovica samic in če pomislimo, da ena samica izleže 70—80 jajec — potem je bilo v teh 17. dneh uničenih 532,672.000 kosov zalega. Kako škodo bi napravili ti milijoni, ko bi se zopet pojavili. Sedaj je čas, ko se da uničiti največ hroščev, zato naj bi naše občine storile evlastno korist vse, da pokončajo čim več hroščev.

Druga opereta Leoncavalla. Leoncavallo je napisal zdaj že drugo opereto: Reginetta delle rose (Mala kraljica rož), ki ji je glavna oseba lepa cvetličarica v Londonu. Vanjo se zaljubi prestolonaslednik kraljevine Portovske. — Tudi V. Nedbal piše novo opereto. Tudi umetniki so se torej lotiti operetnega skladanja, ker pač dandanes največ donaja.

Raimundovo nagrado dobi dr. Brix ljudska igra »Slika milosti«, proti kateri kriči klerikalstvo cele Avstrije. V Gradcu so klerikalci hrupno demonstrirali, v Ljubljani pa jo je igrala Exlova družba brez vednosti višje naše cenzure v deželnem odboru. Dr. Brix dobi vzpodbudno nagrado Raimundove literarne in sicer 2400 K. Za slovenske dramatike, žalibog ni nobenih nagrad, ker za literaturo ni nikjer denarja.

Skandal na belgijskem dvoru. Vsi večerni listi v Bruxellesu se bavijo s škandalom, ki se je dogodil na dvoru: O priliki neke male slavnosti v dvornem parku je baje presenetila kraljica Elizabeta svojega soproga — belgijskega kralja, ko je preintimno objemal neko sobarico, na katero je kraljica takoj izstrelila več strelov in jo usmrtila. Govore, da ni bil ta prvi slučaj, ko je zasačila kraljica svojega soproga na potu nezvestobe. Dalje prinašajo časopisi, da je povabil kraljev tajnik vse žurnaliste k sebi in jih v kraljevem imenu prosil, da molče o tem dogodku. S tem dogodkom so baje tudi kompromitirani različni člani dvora.

Atentat na kineškega ex-cesarja. Iz Pekinga se je razširila vest, da je izvršil nekdo atentat na kineškega ex-cesarja, starega 6 let. Ko se je deček igral na terasi, je ustrelil nekdo nanj ne da bi ga zadel.

Grkinja — turški vojak. Neki turški vojak je obel Elasonu. Prenesi so ga v vojaško bolnišnico v Cotschan. Ko so ga hoteli pregledati zdravniki, se ni pustil sleči, ampak zahteval duhovnika. Temu je izpovedal, da je ženska, ki je vstopila v armado namesto brata K temu jo je prisilila beda, v kateri so se nahajali in bojažen, da bi se ne mogla živeti družina brez brata. Pristrigla si je lasje, oblekla

moško obleko in posrečilo se ji je vstopiti v armado mesto brata. Odšla je z bataljonom, namenjenim v Macedonijo, kjer je služila kot vojak že sedmi mesec.

Velika ljubezen. V Madridu se je selila neka družina. Hči najemnikova je hotela porabiti za svoje reči velik zabojo, ki ga pa ni mogla odpreti. Pokliče kovača, ki odskoči prestrašen, ko odpre. V zaboji je ležalo namreč truplo ženske. Očeta so takoj aretirali. Izpovedal je, da mu je umrla žena pred poldrugim letom, da ni mogel pozabiti in da jo je zaradi tega izkopal na pokopališču in prenesel v vreči domov. Tu jo je položil v imenovani zabojo, ob katerega strani je predsedel slehrno noč nekaj ur. Pogovarjal da se je z njo, kakor ko je bila še živa.

Zanimiva nuna. Pred sodiščem v Brnu je stala te dni nuna Uršula Potočnikova iz Gabrlja na Koroškem. Ta nuna je zbiral denar — kakor zbira denar razne nune in menili za razne zavode. Purgersdorfski zavod je namreč po insratu iskal kako žensko, ki bi šla zanj zbirat denar. Ta zavod — vkljub temu da je nemški pobira denar po čeških krajih. Uršula Potočnik je torej stopila v službo tega zavoda — in da bi imela več uspeha so jo oblekli v nunsko obleko ter jo poslali beračič na Moravo. Obljubili so ji, da bo dobila od naberačenega denarja 10%. (V tem se vidi sistem današnjih samostanov, ki po inseratih pobirajo ljudi, da zanje med ljudstvom berajo in jim za odškodnino obljubljajo procenete!!!) Nuna Uršula je res beračila okoli Frydeka in Mistka — in po vseh onih krajih, katere so ji v zavodu priporočili v najbolj klerikalne in najbolj neumne. Spala in prenočevala je po župniščih, kjer je seveda rekla, da je prava nuna in da ima posebno priporočilo od zagrelškega škofa. Nuna Uršula se je vrnila s svojega potovanja zelo bogata in je oddala nekaj denarja zavodu, sama zase pa je pridržala okrog 3000 K in poleg tega še 1226 K za potne stroške. V zavodu s tem niso bili zadovoljni in so jo naznanili. Pred sodiščem je nuna Uršula povedala, da se je po župniščih zelo dobro imela, da so jo gospodje prav lepo sprejemali in ji dajali tudi lepe svote — seveda ne za zavod. Sploh je bilo njeno potovanje prav zanimivo in je doživela prav pikantne dogodke. Kuharice po župniščih jo baje niso posebno rade sprejemale — tu in tam je nastal prepri, ker je gospod župnik odločil, da bo nuna Uršula v župniščih prenočevala. Obravnava proti nuni Uršuli Potočnikovi s Koroškega se je morala preložiti, da se zaslišijo nadaljne priče.

Kregar pred sodiščem.

Celje, 25. maja.

Govor državnega pravdnika.

Državni pravdnik dr. Rojč je pričel s svojim govorom ob 11. uri popoldne in je govoril poldrugo uro — seveda nemško, zato ker so bili porotniki vsi Slovenci. Njegova naloga je bila dokazati verodostojnost obtožbenca Eržena, ki je celo razpravo odločno vstrajal pri tem, da je izvrševal manipulacije po navodilu obtožbenca Kregarja, ki je dosledno vse tajil s svojo soprogo in gospe Štefetovo vred. Državni pravdnik je konstatiral, da je popolnoma izključeno, da bi se Eržen vse to izmislil, ali pa mogoče sam na svojo pest izvršil manipulacijo. Naglašal je, da so bile vse falzifikacije (okolo 500) izvršene v korist klerikalne stranke, kar so potrdile tudi priče iz trgovske zbornice. Da bi Eržen poznal volice na deželi, je nemogoče. Jasno je torej, da je moral dobiti onednokrat natančni seznam naprednih in klerikalnih volilcev, na podlagi katerega je po naročilu Kregarja izvršil manipulacije. Zagovor Ivana Kregarja je jalov. Volina komisija je izsledila več glasovnic, katere je on podpisal. Dejstvo, da je Kregar v resnici vodil manipulacije, pa izpričuje izpoved bivšega predsednika trg. zbornice Lenarčiča, ki je odločno izjavil, da sta ga Kregar in Štefe prosila, naj ne izvaja radi tega kakih konsekvenc. Glede Erženovih defraudacij, ki so bile pa že večinoma vse poravnane, državni pravdnik sicer prizna, da jih je Eržen izvršil v skrajni sili, vendar zahteva kljub temu kazen.

Dr. Vladimir Kukovec

zagovornik Ivana Eržena je govoril eno uro. Orisal je natančno klerikalno maščevalno politiko in črno nehvaležnost. Klerikalci so se Eržena potem, ko je dovršil svojo nalogo, pričeli sramovati: Mož jim je bil nevar in zato je popolnoma razumljivo, da so se ga hoteli iznebiti. Kregar ni hotel o obljubah, katere mu je dal, ničesar vedeti in tako se je zgodilo, da je postal Eržen žrtev klerikalne nehvaležnosti. Boriti se je moral za kruh in je v veliki bedi parkrat tudi napravil nerodnosti, ki so pa večinoma že vse poravnane. Strah obtoženega Kregarja, njegove gospe in gospe Štefetove pred Erženom se najbolj izpričuje v tem, da so potem ko je Eržen spravil znane lumparije v svet, iskali celo leto material zoper Eržena, da bi se tako diskreditirali. Spozabili so se v svojem sovraštvu celo tako daleč, da so ga obtožili dejanj, katerih nikdar ni izvršil. Klerikalni obtoženci so torej morali imeti zelo slabo vest, da so se posluževali takih sredstev v boju proti človeku, ki jim je skušal pripraviti zmago v zbornici. Najbolj značilno pri vsej stvari pa je, da se je Eržen vedno dosledno zagovarjal in skušal dejanja klerikalnih obtožencev celo omiliti, docim so šle Kregarjeve priče proti Erženu z vso vehemenco v boj. Čemu neki ta veliki strah pred Erženom. V daljšem govoru je dr. Kukovec nato še dokazoval, da je Eržen poneverjenja pri raznih tveganjih izvršil le v največji bedi z namenom, da vrne denar.

Dr. Zanger

zagovornik Kregarja in njegove soproge govoril nemško in dokazuje Kregarjevo nedolžnost. Prosi, naj se vse obtožence oprosti in tudi Eržena, ker pripozna, da je izvršil poneverjenja v bedi.

Dr. Vrečko

v enournem govoru podkrepuje nedolžnost vseh štirih obtožencev brez izjeme.

Ob 8. uri zvečer so odšli porotniki v posvetovalno sobo. Med poslušalci je bilo v tem času jednodušno prepričanje, da bodo vsi obtoženci oproščeni. Ob tri četrt na 9 zvečer so se porotniki vrnili, nakar je predsednik Wutt podal porotniški pravorek.

Glasovanje.

Prvo glavno vprašanje o krivdi Ivana Eržena glede zlorabljanja službene moči v trgovski zbornici so porotniki **enoglasno zanikali.**

Drugo glavno vprašanje o krivdi Ivana Kregarja, ki je v svrhu izvedbe ponoreb dal Erženu svoje stanovanje na razpolago in mu dajal navodila, so porotniki **enoglasno zanikali.**

Tretje glavno vprašanje o sokrivdi gospe Štefetove, ki je Erženu in Kregarju pomagala, **enoglasno zanikano.**

Četrto glavno vprašanje o sokrivdi Elizabete Kregar **enoglasno zanikano.**

Peto glavno vprašanje o poneverjenju Ivana Eržena pri mizarski zadrugi v St. Vidu — **devet glasov ne, tri da.**

Šesto o poneverjenju Ivana Eržena pri tvrdki Tautzer — **11 glasov ne, en glas da.**

Sedmo vprašanje 9 ne, 3 da.

Osmo vprašanje 10 ne, 2 da.

Na podlagi pravoreka porotnikov so bili nato vsi obtoženci oproščeni.

S tem je bila končana ta senzacionalna razprava, ki je visela cel dve leti kakor Damoklejev meč ne samo nad Kregarjem ampak nad celo klerikalno stranko. Končala je ugodno, a s tem še ni vse povedano in zato upamo, da bodo klerikalci od sedaj naprej pri volitvah malo bolj previdni.

Negometna tekma.

Ljubljana : Celovec 2 : 1 (prva polovica 2:0.)

Mi in drugi.

Sosedna mesta okoli Ljubljane so imele že svoje negometne klube. Ko se je v Ljubljani šele dijaštvo začelo zanimati za ta šport. Maribor, Celje, Gorica, Celovec — so že imeli svoje tekme, ko smo pri nas imeli prve šolske poskuse. Nemška društva v teh mestih so si že pridobila svoje ime, ko se je o ljubljanskem nogometnem športu komaj moglo govoriti. Zato je naravno, da si naši dijakci niso upali doseči posebnih uspehov v tekmah s temi društvi in da se zato do letos v Ljubljani niso spuščali z njimi v boj. Lansko leto pa je klub Hermes imel v sebi že take moči, da se je častno pomeril z graškim moštvom in z zagrebčani. Letos je sicer odšlo par izbornih sil iz Hermes na študije v druga mesta, toda nastopile so nove moči. In vse kaže, da se bo s časom pri nas vzgojila športna generacija, ki se bo lahko merila z najboljšimi češkimi in nemškimi in italijanskimi moštv. To nas more zelo veseliti, ker bomo na ta način imeli v Ljubljani priliko, videti še mnogo lepih tekem. Ne pozabimo tudi, da bomo tvorili vez med južnim in severnim športnim svetom. Včeraj smo videli, da imamo sile, ki lahko nastopijo na vsakem igrišču.

Včerašnja tekma.

je bila tem bolj zanimiva, ker je naše ljubljansko moštvo že pred 14 dnevi igralo v Celovcu in je zmagalo nad Celovčani z 2 : 1. — Takrat se je pisalo, da je bila ta zmaga omogočena le s tem, ker je celovško moštvo igralo s 6 slabšimi močmi iz rezerve. Na vsak način v Celovcu z ljubljansko zmago niso bili zadovoljni, kajti prvič so prišli ljubljancani v Celovec in so zmagali. Zato je dalo ljubljansko moštvo Celovčanom včeraj priliko, da se izkažejo v Ljubljani. Režijo je prevzela S. F. K. Ilirija. Celovčani so obljubili, da bodo postavili svoje najboljšo moštvo, zato nismo mogli upati na našo zmago. Naše moštvo razpolaga z mladimi člani, ki po večini tudi telesno niso veliki in v takem slučaju je težko verjeti na zmago.

Igra.

Okoli pete ure se je začelo polniti igrišče na tivolskem travniku. Bilo je do 2000 gledalcev. Celovčani so nastopili v črno-belih barvah — visoki, močni fantje, urni v teku, in previdni v kombinaciji. Naši so bili zopet rdeče beli. Po žrebanju so naši dobili gorenjo stran od solnca.

Igra se je začela s tremo na obeh straneh. Drug drugemu niso prav zaupali. Pri naših je bila trema razumljiva, pri Celovčanih si je nismo mogli razlagati. Vkljub temu so s početka Celovčani pritiskali tako, da je bilo par kritičnih situacij. Čez čas so naši zbrali svo pogum in so udrli na nasprotno stran. Skoraj bi bil uspeh. Za piko je manjkalo, da si niso dali Celovčani lasten — gol. Sledili so novi napadi — in po pol uri se je posrečilo ljubljanskemu moštvu dati — prvi gol. Uspeh je naše junake osrečil — Celovčane pa je nekoliko poparil, posebno, ko niso imeli sreče v streljanju in so se vsi napadi razbili na naši izborni obrambi. Posebno agilno je bilo zopet naše levo krilo in tej agilnosti se je zahvaliti, da je padel kmalu nato za nas — drugi gol. (2 : 0). Po premoru so se Celovčani spustili na delo. Videli smo mnogo lepih napadov — toda vsi so se razbili. Naši so se izkazali s posameznimi bravurami. Kazalo se je že, da se igra do konca ne bo izpremenila, ko je tik pred koncem padel za Celovčane častni gol — v zadnji minuti (odbila se je žoga od vrat.) Pri naših je bila prednja vrsta odločna, krila urna, obramba nad vse izborna, golman pa na vrhuncu. Občinstvo je pogosto zasledovalo igro z napetostjo in je navdušeno ploskalo. Celovško moštvo ima dobre moči (posebno desno krilo, desni branilec in par napadalcev). V streljanju ni enako našim — v podajanju je sigurno in v igri vztrajno. Igralo se je cel čas živo in napeto — pa brez vznemirjenja. To je prav.

Z včerajšnje zmagi moremo biti zelo zadovoljni, lahko smo nanjo tudi ponosni. Bil je lep užitek. Stvar občinstva je, da omogoči nove tekme z boljšimi tujimi moštvami in s tem pospeši razvoj našega športa.

Vreme je bilo lepo, igrišče je bilo ograjeno, ker tekma stane in ni lepo, če hoče kdo užitek zastoj.

Moji znanci.

I. Spomin preteklih časov.

V lepih majskih dneh človek rad odide iz mesta tja proti tivolskemu gozdu, kjer tako lepo šume polne zelene veje in se smejejo pomladanskemu solncu, ki hoče predreti skozi nje prav do tal. Tuintam se razgrnejo veje, pokažejo mlado zelenje pod seboj in ga zopet zagrnejo. Kakor da bi drevesa ne privoščila, da bi posvetilo solnce tja v tla, kjer klije bujno življenje. Toda pravijo, da je v prirodi vse modro urejeno — in da bi ne bilo prav, ako bi neprestano sijalo solnce; one borne stvarice, ki rastejo iz zemlje, bi poginile, ko bi ne bilo sence; visoki vrhovi z enako odločnostjo sprejemajo solnčne žarke, kakor nevarne bliske, ki jih prinese nevihta s seboj. Drobne rastline pa trepetajo ob vsaki izpremembi. Zato jih menda krijejo mogočna drevesa, ki ponosno gledajo v obraz solncu in nevihtam.

Tako sem zadnjič zašel pod tivolski gozd in sem se vsedel na klop, kjer se je najlepše videlo na ljubljanski grad.

Čez nekaj časa je prisopihal po cesti možiček, v stari gosposki obleki... Po obrazu sem ga spoznal da je penzionist. Imel je nad 60 let. Vsedel se je na klop in se je zagledal tja po tivolskem travniku.

»Lep dan«, — pravi — »prav prijazno je zunaj...«

»Res je, prav lep dan« — odgovorim jaz.

»Ali ste slišali«, — pravi — »o tisti aretaciji...«

»Seveda sem slišal.«

»Kaj pravite, a?«

»Nič! Lumparija!«

»Torej vi ste tudi eden tistih...«

»Kakšnih?«

Bil je slabe volje.

»Jaz vam povem, da je to vse skupaj nič.

Tudi za naših dni so začeli rogoviliti: Tu Slovenec — tam Nemec. Brencelj se je najbolj gnil za to stvar. Kaj je imel od tega, a? Zaprli so ga. Jaz sem Brencelja dobro poznal, bila sva skoraj sošolca. On se je ukvarjal s pisarjo — mi pa smo šli naprej. Nazadnje je bil revež. Ako sem ga srečal sem ga vselej obgovoril. Nikoli nisva bila prijatelja. Večkrat sem mu rekel: Jaka, Jaka, to ne bo dobro zate. Kaj se boš gnil za Slovence! — On pa ni hotel slišati, vedno se je prepiral z nemčurji, toliko časa, da so ga zaprli. Sedaj je ravno tako, Aaa?

Kaj pa naj počnem brez Nemcev? Nemci so gospodje. Ako si v službi, moraš držati z njimi.

Jaz sem bil vedno proti rogoviljenju. Štajerc naj ostane Štajerc, Korošec naj bo Korošec in Kranjec naj bo Kranjec. Saj nam nihče nič neče — če pa nam dajejo nemške šole, je to dobro za nas, kam pa pridemo brez nemščine. Le pojdite v službo. Zato pravim, da je vse skupaj neumnost. Kaj je imel Alešovec, da se je prepiral z nemčurji? Celo meni je rekel nekoč, da sem nemčur. Nemci morajo tudi živeti, to mi boste priznali — in med njim so prav dobri ljudje.

Poslušal sem njegovo pripovedovanje prav mirno. Glava mu je molela nekoliko naprej in pri tem se mu je poznala grba, ki mu je vzrastla pri njegovem delu v uradu.

Ni pogledal ne na desno, ne na levo — vse, kar je govoril, je bilo, kakor da bi stalo pisano pred njim. Zdel se mi je kakor spomin na pretekla časa.

»Ako ste poznali Aleševca, potem ste že stari...«

Prikimal je.

»Toda danes ljudje drugače mislijo, nego vi.«

»Seveda, to je ravno, da drugače mislijo. Ali mislite, da prav mislijo. To delajo vse časopisi. Ko bi bilo po moje, bi prepovedal vse časopise razven uradnih. Tam najde vsak, kar je potrebno — drugo pa je samo hujkanje. Potem bi bil mir. Preveč je svobode, zato je tako.«

Spomnil sem se na to, da bo baje Hohenburger res omejil z novim tiskovnim zakonom tiskovno svobodo in sem se čudil, kako prideta dva človeka, ki živita tako daleč drug od drugega — na popolnoma enake misli.

»Vi tega ne razumete«, sem rekel svojemu znancu. »Dandanes so narodi prebujeni in imajo pravico zahtevati svobodo.«

»Kaj ne razumem. O razumem. Ko bi vsi tako razumeli. Kako pravico ima kdo. Pravico rebelirati. Aaa? Proti Avstriji! Država bi morala vse te ljudi zapreti!«

»Zakaj mislite.«

»Zato, ker so nevarni. Kakor so pritisnili Hrvate, tako bi bilo treba druge. Italijane najprej, potem Slovence, Pemce pa Madžare. Potem bi bil mir! Ali je to zvestoba do cesarja, kar sedaj uganjajo? Aaa?...«

Razjezil se je tako da je stresel z glavo. Onemogla starost se je pokazala na njegovem licu.

Ako človek ne sliši modrih besedi — je boljše, da ne posluša. Zato ne vem, kaj je pripovedoval. Sedel je, kakor preperela stara posoda na pomladanskem solncu.

Odšel sem naprej po zelenih travnikih, kjer so se igrali otroci in se je veselila mladina — tam pod gozdom pa je sedel kakor pozabljen mi spomin iz starih časov.

Dva pristna Gorenjca.

(Izpred sodišča.)

Podsod se dogajajo domači prepiri, tu boli, tam manj, in povsod se končujejo s kakimi praskami tu bolj tam manj. V soboto sta stala dva krepka moža iz Gorenje vasi pred sodiščem, oba se pišeta Jože Kunstelj, stari in mladi. Očetu je okoli 50 let, še močna korenina, sinu je 23 let, krepak fant, delavec. Neko nedeljo je stari dobil malo špirta in je potem začel metati neke stare cekarje in druge nepotrebne stvari v Soro. Sin pa je vzel sikiro in je letel za njim. Ko ga je dohitel ga je udaril po hrbtu. Sin prizna, da je bilo tako, bil je razburjen, ker je oče metal one stvari iz hiše in ni mislil hudo. Po mnenju strokovnjakov mu je prizadel lahne telesne poškodbe. Sin je bil enkrat zaprt tri dni, ker je nekemu vzel »fedrc« in ga pretepel. Predsednik opozori očeta, da ga ne bo silil pričati proti sinu ako noče. Stari pa pravi, da bo pričal. Bil je samo enkrat zaprt leta 1880. zaradi tepeža dva meseca. Po prisegi izpove stari, da so ono nedeljo pili. Predsednik: Ali ste bili pijani? Stari: Vsi smo ga malo imeli! — Pometal je one stvari iz hleva, ker se rede tam podgane. Sin je letel za njim, in kakor me je udaril, tako sem pal. (Tudi že prej enkrat ga je malo osuval z nožem) potem je sin očeta šestkrat udaril po hrbtu in po nogi — ter ga poškodoval. — Spravila se nista več. Sodišče je prisodilo sinu en mesec ječe, da bo imel čas premišljati o četrti božji zapovedi. Sin pravi, da kazen sprejme in jo že 1. maja nastopi. G. Predsednik: ako 1. junija ne bodete prišli, vas bomo pa drugače povabili. Oče in sin sta odšla vsak pri drugi strani iz sodne dvorane.

Nevaren mladenič.

V soboto je stal pred sodiščem 25 letni I.R. Obdolžen je bil tatvine in pa nevarne — grožnje. Služboval je v Ljubljani pri Štupici in v Mengšu p. Majdiču. Mož nastopa precej samozvestno, to in ono prizna drugo taji. Včasih se zdi, da ni prav normalen. Nekemu svojemu tovarišu je pretil, da ga bo ustrelil. Pozneje mu je pisal pretilna pisma. R. pravi, da ni mislil tako resno — priznava pa, »da bi ga bil oklofufal na ulici, ko bi ga bil v roke dobil. Njegov tovariš se ga je opravičeno bal, ker je bilo znano da nosi R. samokres s seboj. Tudi drugim je pretil R. z maščevanjem, ker so menda o njem po pravici izpovedali. Pozneje je R. poizkušal več stvari pri Štupici in pri Kaiserju je vzel par samokresov. (Na mizi je ležala cela zbirka.) Ko so prišli ponj policaji, so našli tri samokrese nabite, večjo zalogo krogel, patron brovning itd. sploh je bil dobro oborožen. R. trdi, da je šel sam na policijo, g. predsednik pa pravi, da je šel »v spremstvu«. Na policiji je R. naenkrat potegnil samokres in je ustrelil. Kroglja je prestreljila nekemu stražniku, ki ga je prijel za roko, sukno in k sreči ni nikogar zadela, dasi je bilo okoli več stražnikov. Po hišni preiskavi se je izkazalo, da je R. rad kaj pomuzal; posebno se strelivno je bil preskrbljen za vsak slučaj. Policija ga je izročila sodišču, in ga tako storila nenevarnega. Koncem obravnave pravi obtoženec, da mu je rekel sodnik, da bo samo nekaj čez dvesto dni živ, kar gospod predsednik mirno sprejme na znanje. Obtoženec ima še par želj glede svojih stvari. Sodišče ga je obsodilo na 18 mesecev težke ječe zaradi tatvine in zaradi nevarnega pretenja.

Najnovejše vesti, telefonska poročila.

POT VITEZA BILINSKEGA.

Dunaj, 26. maja. Skupni finančni minister Bilinski odpotuje definitivno 5. junija v Bosno. V Sarajevu ostane štirinajst dni, kjer bo pregledal vso deželno upravo in vodil dogovore z vsemi strankami glede zanesljive in gotove večine v soboru. Odtod gre v Mostar, kjer ostane tudi delj časa. Preko Dubrovnika se povrne potem na Dunaj nazaj.

OGRSKA.

Budimpešta, 26. maja. Tudi danes se izgredi niso ponovili. Izvrševali so se pa mnogobrojne aretacije. Vojaštvo je še vedno na ulicah.

Budimpešta, 26. maja. Julij Justh se je napram časnika izrazil, da absolutno ni misliti, da bi vlada brez moderne in liberalne volilne reforme dosegla rešitev vojaških predlog. Dementiral je odločno vesti, da bi se opozicija pogajala v katerikoli smeri z vlado. Tiszina strahovlada v parlamentu in poulični dogodki so dosegli le skupen nastop opozicije, ki bo brezobzirno zavzemala svoje stališče napram vojaškim predlogom in vsaki vladi, ki bi hotela te rešiti brez volilne reforme, ki bi odgovarjala duhu časa.

RADIČ ZOPET OBDOJEN.

Osijek, 25. maja. Pred tukajšnjim sodiščem se je včeraj razglasila obsodba proti Stipi Radiću glede njegovega nastopa proti okrajnemu glavarju Sokoliču. Prva razsodba je bila od sodnega dvora v Zagrebu razveljavljena. Po novi razsodbi je bil Radić zopet obsojen na trimesečno ječo.

MACEDONIJA.

Carigrad, 25. maja. Turška vlada izroči srbski, bolgarski in grški vladi obširno spomenico, v kateri potrjuje nevaren položaj v Macedoniji in zahteva od imenovanih vlad, da naj preprečijo akcije ustaških čet posameznih narodnosti, ker je sicer velika nevarnost, da macedonski konflikti ne izzovejo mednarodnega kritičnega položaja.

ITALIJANSKO - TURŠKA VOJNA.

Rim, 26. maja. Italijanska bojna mornarica razdeljena v več oddelkov, križari vedno okoli otokov Kiosa, Semna in Mitilen. Pričakuje se vsak čas poročil o italijanski okupaciji teh otokov. Ker pa je turška posadka na imenovanih

otokih dosti močnejša nego na Rodu, čaka italijansko brodogradbo se transportnih ladij, ki tripeljejo okupacijske čete.

VOLILNI BOJ V AMERIKI.

London, 25. maja. Boj za predsedstvo Združenih držav postaja vedno srditejši. Dosedaj še nima noben obeh kandidatov — Taft in Rossevelt — večine, a razlika je jako majhna, vrhutega pa je treba voliti še 132 delegatov. V splošnem so šanse za Rossewelta veliko ugodnejše in splošno se trdi, da je Taftova maninacija kandidatov v republikanski stranki izključena. Volilni boj bo letos v Ameriki hujši nego kadarkoli dosedaj.

NAPAD NA LAŠKEGA KRALJA.

Rim, 25. maja. Policija je prišla po raznih pokrajinskih mestih več oseb, osumljenih, da so udeležene pri atentatu D' Albe na italijanskega kralja.

MAROKO.

London, 25. maja. »Morningspost« poroča, da so v Tarundantu izvolili za sultana Muley el Haibo. Novo izvoljeni sultan ima 4000 Mavrov, ki so vsi oboroženi s puškami. Njemu so se pridružili tudi še drugi rodovi iz juga in v kratkem se bodo njegove čete početvorile. Tudi vodje rodov ob Atlasu priznavajo Muley el Haibo za svojega sultana in so mu dali na razpolago svoje moštvo. Novi sultan bo zasedel ves Tarundant in tudi Marrakeš.

VOJAK USTRELJEN PRED CELIM POLKOM.

Pariz, 25. maja. Včeraj so v Amiensu ustrelili na dvorišču vojašnice kirazirja Auffraya v navzočnosti celega polka. Povzročil je roparski napad na nekega podčastnika. Njegov sokrivec je bil obsojen na dosmrtno prisilno delo. Predno so ga usmrtili, so ga na dvorišču vojašnice degradirali.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.

Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Čenjenim gostom, ki prihajajo v Trst javljamo, da dobe prenočišče v ulici Carradovi št. 18, dve minuti od južnega kolodvora. Za obilen obisk se priporoča Hinko Kosič, voditelj gostilne N. D. V. 336—15

Pridobivajte novih naročnikov!

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da se je Vsemogočnemu dopadlo našo iskreno ljubljeno hčerko

IVANKO JALEN

po dolgi, mučni bolezni, prevideno s svetotajstvi za umirajoče, danes ob 11. uri ponoči, v 22 letu njene starosti poklicati k sebi.

Pozemski ostanki preblage rajnice se bodo v ponedeljek, dne 27. maja 1912 ob 4. uri popoldne položili k večnemu počitku na pokopališču v Ratečah.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi v Ratečah.

Rateče, dne 25. maja 1912.

Žalujoča rodbina

Ivan Jalenova.

In kaj je nameraval demonski Saitano, ko je poslal Lavro v to ulico, v to zbirališče odpadkov in gorja? Lavra je brigala čarodejca le toliko časa dokler mu je služila za objekt njegovim eksperimentom in končno popolno izvršitev kanjenega maščevanja nad Ivanom Nevstrašnim. Vse je dosegel, vse se mu je posrečilo in Lavra je postala zanj neporabna; povoda za njeno nasilno odstranjenje ni imel nikakega, ali v njegovi hiši mu je postala odveč in v slučaju preiskave zelo obteževalen predmet. Celih dvanaest let jo je imel skrito v svoji sobici in je mučil njene možgane in njeno telo z najrazličnejšimi poskusi. Dvanaest let se je prizadeval postati gospodar nad njenim duhom in ko se mu je veliko delo posrečilo, je bil nasičen za trenutek. Ali je za trenutek, kajti ne le nad človekom duhom, tudi gospodar nad življenjem in smrtjo je hotel postati. Uspeh z Lavro je le podžgal njegovo voljo in stremljenje doseči to, kar ni dosegel nihče pred njim, kar je Flamel je napisal...

Saitanovo srce ni bilo za drugo nego za vedo. Zanj so bile solze, vzdih, gorje trpeče duše nekaj nerazumljivega, nekaj, kar ga je zanimalo le z znanstvenega stališča. Bil je trd, brezdušen računar, raziskovalec, leden skozi in skozi. In zato se je tudi brez oklevanja odločil za nasvet babure Gerande, ki je z veliko nevoljo stregla Lavri dolga leta. Gerande je bila nestvor, ki je imel svoje veselje le nad uničevanjem, ugonobljanjem. Bila je neizmerno udana svojemu gospodarju, ker je videla v njem velikega gospoda nad vse živim. Gerande je poslala Lavro v zloglasno ulico v misli,

Dekle je povsilo glavo globoko na prsi in tišje nadaljevalo:

— Brez skrbi morete iti z menoj... Nikdar še ni onesnažila grda misel mojega bivališča. Nečista sem, ali pri meni je vse brezmadežno... Prvi mož ste, ki bo prestopil prag moje sobice... Oh! tako srečna bi bila, če bi jo hoteli počastiti s svojo navzočnostjo in najsi le za trenutek!

Plemič se je od gladu že komaj držal po koncu. Jezno se je zato obregnil ob prosečega dekleta, meneč, da ima opraviti z deklino, grabečo za srebrnjakom.

— Hudirja! Je kriknil, nimam niti beliča, da bi založil želodec, kako naj bi izmetaval za te!

— Lačni ste? je zašepetalo dekle in pobledele.

— Oprosti dete, je povzel pri tem udanem vprašanju Hardy in dekle se mu je zasmililo. Res sem zelo lačen in ne morem s teboj. Poiskati si moram kje kaj.

— Ne, ne! Ne hodite nikamor! Vaše oči so vse mrzlične in vaše roke ledene in tresejo se. Pojdite z menoj, lepo vas prosim, sicer bom morala misliti o lepem kapitanu, ki se je bil za me in ki mi je dal cekin, da ponos v njem presega dobrotljivost...

Passavant je pri teh besedah pozornejšje pogledal dekletu v obraz in spoznal je v njej Ermino. Nj se več obotavljal. Držala ga je trdno za roko in ga vlekla v stransko, temno ulico, vstopila v neko hišo in potegnila Hardyja za seboj. Sledil ji je krotko in skoro sta se nahajala v sobi, ki se ji plemič ni mogel načuhajati v sobi. Hiša Saint-Pol.

FR. P. ZAJEC

Ljubljana Stari trg 9 Ljubljana
priporoča kot prvi slovenski izprašani in oblast-
veno koncesijonirani optik in strokovnjak svoj

optični zavod.

Dalnogleda, toplo-
mere, in zrakomere
vseh vrst.

Očala, ščipalniki na-
tančno po zdravni-
škem receptu.

Cenike pošiljam na
zahtevo zastoj in po-
štne prosto.

Krojaštvo Ivan Kersnič v Ljubljani

249
Sv. Petra cesta št. 32, I. nad.
najnovejše mode, solidno
delo, zmerne nizke cene,
znano pohvalna postrežba.

Glavno zastopstvo dunajske družg z

za gradbo centralne ventilacijske
kurjave s svežim zrakom
v Ljubljani, Nova ulica št. 3

prevzema vsa v to stroko spadajoča dela, kakor
novo in delno vpeljavo in montiranje te kurjave
v nova in stara poslopja. — Centralna ventila-
cijska kurjava s svežim zrakom je najidealnejša,
najcenejša, najzdravljiva in najzdravljiva kurjava
za stanovanja, urade, trgovske lokale, vile, šole,
gostilne, cerkve itd.

A. SKAZA,

glavnizastopnik za Kranjsko in Primorsko.

»Društvo za zgradbo učiteljskega kon-
vikta« je založilo te knjige: 1. A. Rapč:
Mladini. I. zvezek. Cena lično v platno ve-
zani K 1.50, s pošto 16 h več. 2. J.
Slapšak: Spisi Mišjakovega Julčka. I, II.
in III. zvezek. Cena vsakemu teh zvezkov,
ki so vsi lično vezani, je K 1.50, s pošto 16 h
več. 3. Engelbert Gangl: Zbrani spisi za
mladino. I. in II. zvezek. Cena vsakemu teh
dveh zvezkov, ki sta oba lično vezana, je
K 1.50, s pošto 16 h več. 4. Janko Žirovnik:
Narodne pesmi za šolsko mladino. I. in II.
zvezek. Cena vsakemu teh zvezkov brez
poštne je 20 h. 5. Emil Adamič: Slava
cesarju Francu Jožetu I. Spevoigra za
šolsko mladino. Cena K 3. 6. Besedilo k E.
Adamičevi spevoigri. Cena 10 h. Ves izku-
piček za te knjige je namenjen Društvu za
zgradbo učiteljskega konvikta. Kupujte te
knjige vsi, ki ljubite svoje otroke! Priporo-
čajte jih prijateljem mladine, šole in učitelj-
stva! Vse te knjige se naročajo in kupujejo
v »Učiteljski tiskarni« in v vsaki knjigotr-
žnici.

Svoje zdravje

podkupljuje in razmetavate svoj prisluženi
denar, ker Vas je podjarmila moč navade, ker
pijete še dandanes drago, brezredilno, živce
razburajočo kavo, čaj ali njih nadomestilo, ki
niso družega kot barvila. Vzdrinite se, in pijte
sladni čaj, to je tekoči kruh pripravljen po
predpisih doktorja pl. Trnkoczy. V promet
pride pod

varstveno znamko Sladin.

Sladni čaj je originalen, priprost in nov
v toliko, ker daje

kri, moč, zdravje,

zato se priporoča posebno tistim, ki se čutijo
bolne, oslabele, revne, namesto silno dragih
Somatose, Sanatose, Biocitina, redilnih soli,
mesnih ekstrakt i. t. d., ki je po obnem oku-
sen in redilen zajtrk ali južina in prihrani 50%
na denarju v gospodinjstvu. Sladni čaj naj se
vzame tri četrt, mleka en četrt, sladkorja pa
le pol toliko, kakor za kavo. Že tu je prihran-
ek na mleku in sladkorju. Pri dojenčkih in
otrokah kot ceno hranilo tisočkrat preizkušeno.
Ravnotako pri doječih materah in dojkah. Vse
to potrjujejo zahvalna pisma, ki prihajajo dnev-
no, kar je notarielno potrjeno. Zavoj četrt kg
50 vin. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah,
tudi pri trgovcih. Sladni čaj ni zamenjati s
sladno kavo. — Tovarniške zaloge v

lekarni Trnkoczy v Ljubljani
Kranjsko.

Poskusi zavoj 70 vin., ki se naj vpošljejo
v znamkah v pismu. Po pošti najmanj 5 kg.
Na Dunaju v lekarnah Trnkoczy, VIII, Josef-
städterstrasse 25, III, Radetzkyplatz 4, V,
Schönbrunnerstrasse 109; v Gradcu: Sack-
strasse 3.

Učiteljska tiskarna

priporoča v nakup vsemu
učiteljsstvu, vsem učitelj-
skim društvom in vsem
okraj. učiteljskim knjiž-
nicam

po vsebini in opremljeno krasno
Ganglovo knjigo:

Beli rojaki.

Elegantno vezana knjiga
stane 3 K, — broširana
2 K 60 vin., s poštino
26 vinarjev več.

Naroča se v Učiteljski tiskarni
v Ljubljani.

Del. glavnica: **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Rez. fond nad
K 8,000.000. K 800.000.

Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

ZA BIRMO!

Najboljši in najcenejši vir za nakup birman-
skih daril.

Največja izbira ur,
zlatnine, srebrnine.

Srebrne moške ali damske ure po K 9 80; zlata damska ura K 23—;
sreb. verižica K 3—; sreb. dvostranska veriž. (zelo moderna) K 4—.

Fr. Čuden, Ljubljana,
Prešernova ulica št. 1
(samo nasproti franč. samostana).

Lastna tovarna ur v Švici. Precizijske ure Alfa, Union,
Seeland.

1887 Jubilejni cenik zastoj! 1912

„DAN“ se prodaja po vseh
tobakarnah po 6 vin.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga FR. KAPUS, LJUBLJANA

Marije Terezije cesta št. 11, Kolizej.

Velika izbira vsakovrstnega pohištva za
spalne, jedilne in gosposke sobe. Di-
vane, otomane, žimnice, modroce iz
morske trave, zmednice na peresih,
podobe, zrcala

otročje vozičke

Itd. Sprejemajo se tudi opreme hotelov.
Cene nizke! Izdelki solidni!

Za birmance

priporoča

„Angleško skladišče oblek“, O. Bernatovič,
Ljubljana, Mestni trg št. 5.

obleke, klobuke in slamnike za dečke, kakor tudi obleke za deklice.
Velikanska izbira izgotovljenih oblek za gospode in najnovejša konfekcija
za dame.

— 438 —

điti. Na beli javorjevi mizi je gorela svetilka
in razsvetljevala za silo dokaj prostorno biva-
lišče. Stene so bile čisto pobeljene, okna skrb-
no umita, postelja belo postlana. Vse je dihalo
čistoto in — devišvo!

Ermina je stekla k skrinji in jo odprla.
Stara mašina knjiga je ležala tam, par spomin-
kov, različno nakitje in druga ženska drobna-
rija, izmed katere je dekle poiskalo v rumeno
svilo skrbno zavito cekin. Vzela ga je v roko in
dejala:

— Ta novčec ste mi dali ono noč... Mno-
gokrat sem bila zelo, zelo lačna, ali nisem ga
hotela potrošiti, zakaj zdelo se mi je, da je s
tem denarjem prišla sreča k meni. Bili ste prvi
ki me je nagovoril brez sovraštva in zaniče-
vanja. In življenje ste tvegali za me! Nocoj pa
porabimo ta denar. Ali hočete večerjati z
menoj?

— Ak hočem? je veselo vzkliknil Hardy.
Seveda hočem, saj omedlevam od slabosti.

— Potrpajte trenutek, skočim dol v krčmo.
Trop-va-qui-dure, moja ljuba, pridite sem za
trenutek delat družino našemu ljubeznivemu
gostu!

— Koga kličete? je vprašal sedaj Passa-
vant.

— Johane je to... ženska, ki deli z menoj
to sobo, Johanne iz ulice Trop-va-qui-dure kli-
čemo jo zato s tem imenom.

Ob klicu so se vrata v ozadju sobe od-
prle in prikalala se je Johanne. Z veselimi ko-
rakom je odbrzela Ermina.

Hardy de Passavant in Lavra d' Ambrum
ste si stala obliče v obliče nasproti...

— 439 —

II.

Trop-va-qui-dure.

Ljubezniva bralka in cenjeni bralec se bo-
sta spominjala, kdaj smo zadnjič imeli priliko
omenjati življenje nesrečne Lavra d' Ambrum.
Spustili smo jo iz oči v trenutku, ko se je sre-
čala med vratni Hiše Saitn-Pol z Ivanom Nev-
strašnim, njenim nekdanjim oboževalcem.

Opravila je svoje naročilo pri Odette de
Champdivers in pod pritiskom grozne Saita-
nove sugestije je bilo krenila v ulico Trop-va-
qui-dure. Ta ulica se je nahajala v zloglasnem
delu Mesta in v njej so prebivale blodnice naj-
nižje vrste, bedna bitja, ki jih je življenje ka-
znovalo s pičlo lepoto in ki so jih druge v ceni
višje stoječe ulice zmetale sem, kakor se zme-
čejo ostanki na gnojni kup. Prostitucija je bila
že v tistem času v Parizu v bujnem cvetju in
oblastnija je imela leta 1363, vpisanih nič manj
kakor pet tisoč izgubljenih, od družbe izloče-
nil deklin. Izgubljenih? Ne vemo ali smo po-
klicani obsojati ta bitja, ki jih oddelujemo v
kategorijo prostitucije, javnega in zasebnega
prodajanja svojega telesa? Zakaj, ako bi bili
primorani spuščati se na tem mestu v na-
tačno presojo vzrokov, ki so neizogibna posledica
upravičenosti javnih hiš in njenih prebi-
valcev, bi skoro gotovo prišli do zaključka,
zasledujoč pojav prostitucije po vseh dobah
zgodovine, da je tudi v tem oziru zelo mero-
dajen oni slavni stavek: vse razumeti, se pravi
vse odpuščati. Nebrajno so pota nature, po
katerih goni človeška bitja, da se srečajo, kri-
žajo, vzprejemajo ter odbijajo in so drugo dru-
gemu ogledalo in merilo za se samo...

Ker se pride dandanes pri hudi
konkurenci do denarja le potom

dobre reklame

svetujemo vsem, ki hočejo kaj ku-
piti ali prodati, ali ki iščejo službe,
da naj inserirajo v izbornem in
zelo razširjenem slovenskem ne-
odvisnem dnevniku

„DAN“

ker ima to inseriranje gotov uspeh.

Oglase za „DAN“ sprejema po
najnižjih cenah „Prva anončna pi-
sarna“ v Ljubljani, Frančiškanska
ulica št. 8, katera daje radevolje
tudi vse za to potrebne informacije.